

देवचुली नगरपालिकाको नगर उप प्रमुख श्री पार्वता तिवारीले आठौँ नगर सभामा पेश गर्नु भएको वजेट वक्तव्य ।

नगरसभाका सभाध्यक्ष ज्यू,

नगरसभाका सदस्य ज्यूहरु,

देवचुली नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एवं सम्पूर्ण कर्मचारीहरु,

सञ्चारकर्मी मित्रहरु,

अन्य उपस्थित महानुभावहरु

१. यस नगरपालिकाको आठौँ नगर सभामा नगरको आ.व ०७८/७९ को बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा गौरवको अनुभूति गरिरहेको छु। विश्वव्यापी रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ संक्रमणको प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्दै स्वास्थ्य सुरक्षा र विकासलाई सँगसँगै सम्बोधन गर्नुपर्ने कठिन एवम् चुनैतिपूर्ण परिस्थितिका बिच आगामी आ.व को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दा गहन जिम्मेवारी बोध गरेको छु।
२. कोभिड-१९ को कारण ठूलो आर्थिक र मानविय क्षती सँगसँगै मनोबैज्ञानिक त्रास बढिरहेको छ। यसले सृजना गरेको संकटलाई समाधान गर्दा नगरका आर्थिक क्रियाकलाप संकुचन भई समग्र विकास र समृद्धिको यात्रामा प्रभाव परेको छ। तथापी विकास र समृद्धी क्रमिक रुपमा पुरा हुदै जाने भएकोले यसको यात्रामा निरन्तर प्रयत्नशिल रहेका छौ।
३. चालु आ.व मा विनियोजन गरेको कुल बजेट मध्ये ११ महिना सम्म चालु तर्फ ५३.५ र पुर्जिगत तर्फ ५४.१ गरी नगरको समग्र प्रगति ५३.८ प्रतिशत रहेको छ। संघिय सरकार बाट हस्तान्तरित चालु बजेट ५९.७९, प्रकोप व्यवस्थापन ५०.३७, क्रमागत योजना ८०.६, नगरबाट गरिएका पुर्जिगत कार्यक्रम ४७.११, वडा बाट गरिएका पुर्जिगत कार्यक्रम ५५.९९ र नगरस्तरीय चालु ६६.०६ प्रतिशत प्रगति भएको छ। शाखागत रुपमा कृषि शाखा ५२.३८, स्वास्थ्य शाखा ६८.१२, शिक्षा शाखा ८१.६५, आयुर्वेद शाखा ७०.११, पशु विकास शाखा ३६.५१, सामाजिक विकास शाखा ५८.५९ प्रतिशत प्रगति भएको छ।
४. बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानको मर्म र भावनालाई आत्मासात गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्य प्रचलित कानून एवं संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको मार्गदर्शन, नीति, निर्देशन/परिपत्र लगायतका नगरपालिकासँग सम्बन्धित सम्पूर्ण नीतिगत व्यवस्थाका साथै विश्वव्यापी दीगो विकासका लक्ष्य (SDG) तथा स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनी व्यवस्था अनुसार सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी आगामी आ.व. मा नगरपालिकालाई सङ्घीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने बाह्य स्रोत (वित्तिय समानीकरण, सशर्त,समपुरक, राजश्व बाँडफाँड र विशेष अनुदान) तथा नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतलाई समेत आधार मानी आगामी आ.व.२०७८/०७९ को बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरेको छु।
५. बजेट विनियोजन तथा योजना तर्जुमाका क्रममा आम नागरिक, विभिन्न संघ सस्था एंवम् जनप्रतिनिधहरुको सल्लाह एवम् सुझाव अनुसार सबै क्षेत्रमा समानुपातिक हुने हिसावले बजेटको विनियोजन गरिएको छ। आगामि आ.व पनि कोभिड महामारीको प्रकोप रहने देखिएकोले कोभिड तथा प्रकोप व्यवस्थापन र शिक्षा क्षेत्रको विकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी वजेट विनियोजन गरेको छु।

नगरसभाका सभाध्यक्ष ज्यू,

नगरसभाका सदस्य ज्यूहरु,

६. अब म यस सम्मानित नगरसभामा आगामी आ.व. २०७८/०७९ को लागि प्रस्तावित आय र व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु। आगामी आ.व.२०७८/०७९ का लागि कुल ६२ करोड २७ लाख ७८ हजारको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम पेश गरेको छु। जसमध्ये आयतर्फ सङ्घीय सरकारको सशर्त अनुदान २७ करोड ९८ लाख, संघीय सरकारबाट

वित्तीय समानीकरण अनुदान १४ करोड ४२ लाख, समपुरक अनुदान ६९ लाख, विशेष अनुदान ८३ लाख र राजस्व बाँडफाँड ९ करोड ११ लाख १२ हजार समावेश गरिएको छ। यसै गरी गण्डकी प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान १ करोड ७२ लाख ५२ हजार र राजस्व बाँडफाँड बापत १ करोड ६ हजार, यस नगरपालिकाको आन्तरिक आय २ करोड ५० लाख, मालपोत रजिष्ट्रेशन शुल्क २ करोड ६० लाख र चालु आ व को नगद मौज्जात बैंक अ ल्या बाट रु १ करोड ४२ लाख ८ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ। यसमा व्यय तर्फ चालु खर्च ३४ करोड ७३ लाख ७८ हजार ३ सय २० रुपैया (५५.७८ प्रतिशत) र पुजीगत खर्च २७ करोड ५३ लाख ९९ हजार ६ सय ८० (४४.२२ प्रतिशत) विनियोजन गरिएको छ।

७. कुल विनियोजित निसर्त वजेटमा विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत सामाजिक विकास क्षेत्र तर्फ १२.८७ प्रतिशत, आर्थिक विकास क्षेत्र तर्फ ५.४९ प्रतिशत, पुर्वाधार विकास क्षेत्र तर्फ ४१.७५ प्रतिशत, वन वातावरण तथा विपद क्षेत्र तर्फ ६.४७ प्रतिशत तथा संस्थागत तथा सुशासन क्षेत्र तर्फ ३३.४२ प्रतिशत वजेट विनियोजन गरेको छ।
८. आज विश्व मानव समुदाय नै कोभिड १९ को नया भेरियन्टको महामारीबाट गम्भिर संकटमा परिरहेको छ।। हाम्रो नगरपालिका समेत यस संक्रमणबाट अछुतो छैन। यसर्थ यसको संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक औषधी, उपकरण खरिद एवं आइसोलेसन व्यवस्थापन लगायतका अन्य विपत कार्यका निम्ति विपत व्यवस्थापनको कोषमा आगामी आ.व. २०७८/०७९ को लागि रु १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छ।
९. सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदानबाट सञ्चालन हुने विभिन्न आयोजनाका लागि नगरपालिकाका तर्फबाट समपुरण गर्नका लागि समपुरक कोषमा रु २ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छ।
१०. नगरपालिकाको गौरबको योजना स्वरुप वडा नं. १६ को भाटभटेनी चोक देखि बाह्रकोल बाटो निर्माणको कार्य क्रमागतमा रहेकोले समपुरण गर्नको लागि रु १ करोड ७० लाख विनियोजन गरेको छ।
११. भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासि र अव्यवस्थित बसोबासिको लागि भूमि आयोगसँग सम्झौता भएबमोजिम भूमि सम्बन्धि कार्य गर्नको लागि रु ५० लाख विनियोजन गरिएको छ।
१२. वडास्तरीय कार्यक्रमका लागि विकासका ५ स्तम्भहरु आर्थिक, सामाजिक, पुर्वाधार, वन वातावरण र संस्थागत विकासका लागि भुगोल, जनसंख्या, राजस्व र गरिवी जस्ता सुत्रको आधार समेतबाट १७ वडाको लागि जम्मा रु ७ करोड २८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ।
१३. वडाबाट सम्बोधन हुन नसकेका कतिपय क्षेत्रमा नगरस्तरीय कार्यक्रम तर्फ प्रवर्धनात्मक विकास अन्तर्गत कला, धर्म, संस्कृतिको संरक्षण संवर्द्धन, संघ संस्था साझेदारी, मिडिया साझेदारी, वालमैत्री नगरपालिका पुनरावलोकन कार्यक्रम, वाल सञ्जाल कार्यक्रम, पुर्वाधार विकास, कला संस्कृति विकास, राजस्व सुधार, सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा स्तर उन्नति, विद्युत तथा खानेपानी आदि जस्ता कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु ४ करोड ६६ लाख वजेट विनियोजन गरेको छ।
१४. कृषि क्षेत्रको समग्र विकास, अनुसन्धान लगायतका कार्यक्रमका लागि शसर्तमा रु ८२ लाख र निशर्तमा रु २० लाख वजेट विनियोजन गरिएको छ।
१५. पशु विकास क्षेत्रमा शसर्त तर्फ रु १० लाख र दुधमा प्रतिलिटर १ रुपैयाँका दरले अनुदान उपलब्ध गराउने प्रयत्न स्वरुप पशुपालनका पकेट क्षेत्रको विस्तार, उन्नत घाँसका बिउ लगायतका कार्यक्रमका लागि निशर्त रु ७० लाख बजेट विनियोजन गरेको छ।
१६. स्वास्थ्य क्षेत्रमा शसर्त तर्फ रु २ करोड ९० लाख वजेट प्राप्त भएको छ। साथै जनशक्तिको मनोबल उच्च राख्न, सञ्चालन भएका आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलब भत्ता तथा पोसाक खर्च सहित स्वास्थ्य सेवालार्ई आम नागरिकको सहज पहुँच एवं अत्यावश्यक औषधीको निरन्तर उपलब्धताका लागि रु १ करोड २० लाख वजेट विनियोजन गरेको छ।

१७. आयुर्वेद क्षेत्रमा सशर्त तर्फ रु ३२ लाख प्राप्त भएको छ । साथै स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्द्धन गर्न, आयुर्बेदिक पद्धतिको विकास गरि स्थानीय जडिबुटीको प्रयोग गरी आयुर्बेदिक औषधी निर्माण तथा निशुल्क आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर, आयुर्बेद गाउँघर क्लिनिक निरन्तरताका लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।
१८. शिक्षा तर्फ अनुदानमा प्राप्त शसर्त बजेट रु २० करोड ६३ लाख भएकोमा शैक्षिक गुणस्तर सुधार, वैकल्पिक शिक्षण विधि, प्रविधिमैत्री र शैक्षिक पूर्वाधार विकास, विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर विकास लगायत शिक्षा क्षेत्रको नियमन र व्यवस्थापनको लागि निशसर्त रु १ करोड ३३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।
१९. सामाजिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत महिला उद्यमशिलता विकास, जेष्ठ नागरिकलाई सम्मानपूर्वक जिउने वातावरण निर्माण गर्न, बालबालिकाको समग्र विकास एवं आपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु २५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।
२०. सुशासन तथा संस्थागत विकास अन्तर्गत जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीको क्षमता विकास तालिम, पदाधिकारी, कर्मचारी अध्ययन अवलोकन भ्रमण, स्रोत नक्सा तयारी, डिजिटल डिस्प्ले लगायतका कार्यक्रमका लागि प्रवर्द्धनात्मक बजेट रु २५ लाख विनियोजन गरेको छ ।
२१. सम्पूर्ण वडा कार्यालय संचालनको लागि ३५ लाख र निर्माणधिन आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूको संचालनको ३५ लाख बजेट व्यवस्थापन गरेको छ ।
२२. नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारका निजामति कर्मचारीको लागि गरिएको तलब बृद्धि दरमा एकरूपता हुने गरी नगरपालिकाको स्वीकृत संगठन संरचना भित्र कार्यरत कर्मचारीको तलब बृद्धि समायोजनको लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छ ।
२३. नगर स्तरीय खेलकुद कार्यक्रमका निम्ति रु १० लाख वजेट विनियोजन गरेको छ ।
२४. तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत गत वर्ष देखि अधुरो रहेको योजना सम्पन्न गर्नका लागि रु ७ लाख र यस आर्थिक वर्षमा सो कार्यक्रमबाट विनियोजित योजनाका लागि नियमानुसार समपुरक रकम व्यवस्था गरेको छ ।
२५. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र नगरपालिकाको साझेदारीमा स्थानीय श्रमिकहरूको उच्च सहभागिता हुने आयोजनाहरूको कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रमका तर्फबाट रु ६१ लाख २० हजार र समपुरकका लागि सम्बन्धित वडाका कार्यक्रमबाट विनियोजन गरिएको छ ।

यस बजेट, नीति तथा कार्यक्रमसँगै आर्थिक ऐन, २०७८ र विनियोजन ऐन, २०७८ समेत यस सम्मानित नगर सभामा पेश गरेको छ ।

अन्त्यमा,

यो वजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने क्रममा मार्गदर्शन गर्नु हुने नगर प्रमुख, नगरसभाका सदस्यज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, राजनैतिक दल, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र, संचार जगतबाट प्राप्त सुझाव, सहयोग र सल्लाह प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यो बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सबै नगरवासीहरूको सुझाव, सहयोग र साथ रहने अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

पार्वता तिवारी
नगर उपप्रमुख

